

4/21

0704E026

Candidate's Seat No : _____

MMCJ Sem.-4 Examination

507

SDG Goals & Media Studies

April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

All Questions carry equal Weightage

Q.1 ટકાઉ વિકાસ લક્ષ્યો (Sustainable Development Goals-SDG) ના મુખ્ય ઉદ્દેશ્યો શું છે અને કોઈ પણ બે વૈશ્વિક લક્ષ્યોને પૂરા કરવામાં તેઓ કેવી રીતે મદદરૂપ બને છે? તે વિશે યોગ્ય ઉદાહરણોની મદદથી સમજાવો. (14 Marks)

Or

Q.1 (A) આર્થિક, સામાજિક અને પર્યાવરણીય પરિમાણોને ધ્યાનમાં રાખીને, ટકાઉ વિકાસ લક્ષ્યો (Sustainable Development Goals-SDG) એ ટકાઉ વિકાસના એક સર્વાંગી અભિગમને પ્રોત્સાહિત કરવામાં સમૂહ માધ્યમો કેવી ભૂમિકા ભજવી શકે? વિસ્તારથી સમજાવો. (7 Marks)

Q.1 (B) વૈશ્વિક સ્તરે ટકાઉ વિકાસ લક્ષ્યો (Sustainable Development Goals-SDG) ના ઇતિહાસ વિશે સમજાવો. (7 Marks)

Q.2 “ટકાઉ વિકાસમાં ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ મુખ્ય ભૂમિકા ભજવે છે”, આ વિધાનને યોગ્ય ઠેરવો અને ભારતીય શિક્ષણ પ્રણાલીના મુદ્દાઓ અને સમસ્યાઓ વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. તેમજ ભારતમાં શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધારવા માટેના જરૂરી પગલાં વિશેની ચર્ચા સાથે શિક્ષણમાં ગુણવત્તા સુધારવા માટે જરૂરી આંકડા અને કેસ સ્ટડી વિશે જણાવો. (14 Marks)

Or

Q.2 (A) જાતિ (લિંગ) સમાનતા સૂચકાંક (GEI) શું છે? જણાવો. તેમજ GEI ની દ્રષ્ટિએ ભારતનું વૈશ્વિક સ્થાન વિશે સમજાવો અને ભારતમાં જાતિ સમાનતા સૂચકાંક (GEI) સુધારવા માટે સૂચનો આપો. (7 Marks)

Q.2 (B) ‘સમાવેશી વિકાસ’ શું છે? સમજાવો. તેમજ ભારતમાં સામાજિક અને આર્થિક અસમાનતા ઘટાડવા માટે સૂચનો આપો. (7 Marks)

Q.3 જવાબદાર વપરાશ અને ઉત્પાદન સુનિશ્ચિત કરવા માટે ટકાઉ વિકાસ ધ્યેય નંબર ૧૨ ના મહત્વ વિશે ચર્ચા કરો. તેમજ આ ધ્યેય પ્રાપ્ત કરવામાં ભારત દેશ સામેના મુખ્ય પડકારો વિશે સમજાવો. (14 Marks)

Or

(Page No.1)

(P.T.O)

Q.3 (A) ટકાઉ વિકાસ ધ્યેયના ધ્યેય નં. ૯ મુજબ 'ઉદ્યોગ, નવીનતા અને માળખાગત સુવિધા' ના સંદર્ભમાં 'મેક ઇન ઇન્ડિયા' ની વિભાવનાની ચર્ચા કરો. (7 Marks)

Q.3 (B) ટકાઉ વિકાસ ધ્યેયના ધ્યેય નં. ૧૬ પ્રમાણે શાંતિ, ન્યાય અને મજબૂત સંસ્થાઓની પ્રાપ્તિ માટેના અવરોધરૂપ મુખ્ય પડકારો વિશે જણાવો. તેમજ આ પડકારોનો સામનો કરવા માટે ભારતે કઈ પહેલ કરી છે? તે વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.4 ટકાઉ શહેરો અને સમુદાયો સંબંધિત મુખ્ય ઉદ્દેશ્યો વિશે જણાવો. તેમજ SDGs ના સંદર્ભમાં શહેરી વિસ્તારોને વધુ ટકાઉ અને સ્થિતિસ્થાપક બનાવવા માટે કઈ વ્યૂહરચનાઓ પ્રસ્તાવિત બનાવી શકાય, તે વિશે સમજાવો. (14 Marks)

Or

Q.4 (A) દરિયાકાંઠા, જંગલ, કૃષિ અને જમીન જેવા મુદ્દાઓ પર લોકજાગૃતિ લાવવામાં માધ્યમો (મીડિયા) ની ભૂમિકા વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.4 (B) મેઇન સ્ટ્રીમ મીડિયા (મુખ્ય પ્રવાહના માધ્યમો) માટે પર્યાવરણીય લેખન અને રિપોર્ટિંગમાં આવતા પડકારો વિશે સમજાવો. (7 Marks)

Q.5 નીચેના બાર પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ સાતના જવાબ આપો. (14 Marks)

1. 'ક્લાઇમેટ એક્શન' વિશે સમજાવો. તેમજ આ ધ્યેયો આબોહવા પરિવર્તન અને તેની અસરો સામે લડવા માટે કેવી તૈયારી રાખે છે? જણાવો.
2. FAO નું સંપૂર્ણ સ્વરૂપ જણાવો.
3. 'વાઇલ્ડલાઇફ પ્રોટેક્શન એક્ટ' નો અમલ કયા વર્ષથી શરૂ કરવામાં આવ્યો?
4. 'ગ્લોબલ હંગર ઇન્ડેક્સ(Global Hunger Index)' શું છે? સમજાવો.
5. 'રણીકરણ' (Desertification) વિશે સમજાવો. તેમજ ભારતમાં જ્યાં તેમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો છે, તેવા એક ભારતીય રાજ્યનું નામ આપો.
6. SDG ના સમયગાળા (શરૂઆતથી અત્યાર સુધીના સમયગાળા) નો ઉલ્લેખ કરો.
7. 'મિલેનિયમ ડેવલપમેન્ટ ગોલ્સ (Millennium Development Goals)' શું છે, સમજાવો.
8. ફોરેસ્ટ સર્વે ઓફ ઇન્ડિયા ૨૦૨૧ મુજબ ભારતના ભૌગોલિક વિસ્તારનો કેટલો ટકા ભાગ વૃક્ષાચ્છાદિત છે? જણાવો.
9. 'Our Common Future' એ અહેવાલ કઈ સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત થયો હતો?
10. SDG માં પોષણક્ષમ અને સ્વચ્છ ઉર્જા સંબંધિત બે ધ્યેયો વિશે જણાવો.
11. નેશનલ એડેપ્ટેશન ઇન્ડ ફોર ક્લાઇમેટ ચેન્જ (NAFCC) ના મુખ્ય ઉદ્દેશ્યો શું છે?
12. 'કાર્બન ફૂટપ્રિન્ટ' વિશે સમજાવો.

E026-3

Examination Seat No.....
Master in Mass Communication and Journalism (MMCJ)
MMCJ Sem-4 Examination,
April 2025

MMCJ 507 SDG Goals & Media Studies

Time: 2 Hours 30 minutes

Max Marks: 70

All Questions carry equal Weightage

- Q.1 What are the main aims of the Sustainable Development Goals (SDG) and how do they seek to address two global issues? Explain this with suitable examples. (14 Marks)
- Or
- Q.1 (A) How media can promote SDG in a holistic manner with respect to sustainable development considering economic, social and environmental dimensions? Elaborate. (7 Marks)
- Q.1 (B) Explain the historical overview of SDG goals at Global level. (7 Marks)
- Q.2 "Quality education plays a major role in sustainable development", Justify this statement and discuss the issues and problems of Indian Education system. What needs to be done to improve the quality of education in India. Also provide needful data and case studies to improve this quality in education. (14 Marks)
- Or
- Q.2 (A) What is gender equality index (GEI)? What is the global position of India in terms of GEI? Provide suggestions to improve gender equality index (GEI) in India. (7 Marks)
- Q.2 (B) What is 'Inclusive Development'? Explain. Give suggestions to reduce social and economic inequality in India. (7 Marks)
- Q.3 Discuss the importance of Sustainable Development Goal 12 in ensuring responsible consumption and production. What are the key challenges India faces in achieving this goal? (14 Marks)
- Or
- Q.3 (A) Discuss the concept of 'Make in India', in the context of SDG goal 9 "Industry, Innovation and Infrastructure. (7 Marks)
- Q.3 (B) Describe the major challenges in achieving SDG 16: Peace, Justice, and Strong Institutions. What initiatives has India taken to address these challenges? (7 Marks)
- Q.4 Examine the key objectives related to sustainable cities and communities. What strategies are proposed to make urban areas more sustainable and resilient in the context of SDGs. (14 Marks)
- Or
- Q.4 (A) Define the Role of media in creating awareness on issues like coastal, forest, agriculture and land. (7 Marks)

(Page No.1)

(P.T.O)

Q.4 (B) Write down the Challenges of environmental writing and reporting for main stream media. **(7 Marks)**

Q.5 Attempt any Seven out of Twelve: (14 Marks)

1. Define 'Climate Action.' How do these goals aim to combat climate change and its impacts?
 2. Full FORM OF FAO.
 3. In which year 'The Wildlife Protection Act' came into implementation?
 4. What is 'Global Hunger Index'?
 5. Define the term 'desertification' and name one Indian state where it has significantly increased.
 6. Mention the time duration (To and from) of SDG.
 7. What is 'Millennium Development Goals', Explain.
 8. What percentage of India's geographical area is under tree cover according to the Forest Survey of India 2021?
 9. 'Our Common Future' was a report which got published by which organisation?
 10. Mention two goals related to affordable and clean energy in SDGs.
 11. What are the key objectives of the National Adaptation Fund for Climate Change (NAFCC)?
 12. Explain, 'Carbon Footprint.'
-